

T.C.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 20246
Tarih : 22.07.2022

69269

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat BİLGİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

İktidarın uygulamış olduğu anti-demokratik çalışma ortamı ile sermaye için ucuz ve güvencesiz iş gücü cenneti haline gelen Türkiye'nin işçi haklarının kullanımında dünyanın en kötü 10 ülkesinden birisi olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) uzmanlar komitesinin 2021 yılı raporunda da belirtilmiştir.

Resmi enflasyonun (TÜİK) %70'leri aştığı, gerçek enflasyonun yüzde 150'yi geçtiği (ENAG) Türkiye'de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olarak enflasyon hakkında yapmış olduğunuz bir açıklamanızda "Covid-19 salgını sonrasında dünyada ikinci en yüksek büyüme oranını Türkiye'nin yakaladığını, enflasyonun bütün tahribatlarını her aşamada yapacağınız düzenlemelerle ortadan kaldıracığınızı, milletimize söz verdiğinizi, kimseyi, emekçilerimizi, çalışanlarımızı enflasyona ezdirmeyeceğinizi" gibi ifadeleriniz ne yazık ki afaki kalırken, artan enflasyon karşısında yapılan zamlar devede kulak kalmakta, ücretlilerin gelirleri pahalılık karşısında kar gibi erimekte yerle yeksan olmaktadır.

Öt yandan sorun sadece ücretlerin açlık sınırının altında olması değildir, aynı zamanda işçi sağlığı iş güvenliği sağlanmamakta, iş cinayetleri, meslek hastalıkları, mobbing, ayrımcılık, güvencesiz çalışma, hak gaspları iş yerlerinde kol gezmektedir.

Yaşanan ekonomik buhranın yarattığı sorunlar ve dayatılan kölelik koşulları nedeniyle emekçiler her gün itiraz etmeye, seslerini yükseltmeye başlamışlardır.

İzmir Sasalı ve Menemen'de serbest bölgede rüzgar türbini şirketi TPI Composite fabrikalarında çalışan ve tamamına yakını Petrol İş Sendikası üyesi olan yaklaşık 3 bin 500 fabrika çalışanı bayramı fabrikada direnerek geçirmiştir.

Enflasyon karşısında ücretlerinin her geçen gün hızla eridiğini, ayrıca kimyasal soluduklarını, meslek hastalıklarına karşı önlem alınmadığını, kötü çalışma koşulları ve mobbinge maruz kaldıklarını belirten TPI Kompozit işçileri, başta ücret artışı, güvenli ve insani çalışma koşullarının sağlanması, haklı taleplerinden kaynaklı gerçekleştirmiş oldukları eylemlerinden kaynaklı kimsenin işten atılmayacağına dair güvence verilmesi, kâğıt üzerinde kalan denetimlerin ve alınmayan işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin hayata geçirilmesi şeklinde belirledikleri ortak talepler üzerinden "Bize ekmek yoksa size pasta yok" sloganıyla 06 Temmuz 2022 tarihinde grev haklarını kullanmaya başlamışlardır.

TPI Composite fabrikalarında çalışırken karşılaştıkları meslek hastalıklarını aktaran işçiler birçok arkadaşlarının işe başladıktan sonra hastalandıklarını, soludukları kanserojen maddelerinin hastalanmalarına neden olduğunu, en çok karşılaştıkları hastalıkların başında astım ve KOAH'ın geldiğini, ağır çalışma koşullarından dolayı bel fitiği ve omuz çıkması ise birçok arkadaşlarının ortak sorunları olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, farikada yaptıkları her operasyonun iş güvenliği kuralına aykırı olduğu fakat fabrikada önce iş sonra güvenliğin geldiğini ve sistemin bu şekilde işlediğini, tozlu ortamda, spreycam elyaf türü her tür kimyasal kullanıldığı ve onu soluduklarını, sadece denetleme olacağı zaman kimyasal tozlu ortamların temizlenerek hep öyle ortamda çalışıldığı şeklinde senaryo düzenlendiğini ifade etmişlerdir.

TPI Composite fabrikalarında çalışan işçiler enflasyon karşısında ücretlerinin her geçen gün hızla eridiğini, ayrıca meslek hastalıkları ve kötü çalışma koşullarının da dayatıldığını, vardiya amirleri tarafından çalışma ortamlarında ağır mobbinge maruz kaldıklarını, çay içebilecekleri dinlenebilecekleri bir alan tahsis edilmediği, iyileştirilmiş çalışma koşulları ve yüksek enflasyon karşısında, yaşanabilir ve sürdürülebilir bir hayat için insanca bir ücret istediklerini dile getirmişler, %5'lik ücret artışını kabul etmediklerini belirtmişler ve iş yerini terk etmeyerek ve işi durdurarak hak aramaya başlamışlardır.

TPI Türkiye yöneticileri yüzde işçilerin 80'ine önce yazılı ihtar mesajı atıp sonrasında itiraz eden, eylemdeki arkadaşlarına destek veren yaklaşık 200 işçiyi işyeri disiplin kurulu kararı ile SGK'nin Kod-29 kapsamındaki keyfi işten çıkarmalara karşı bulduğu çözüm olan 4646-4857/25-II-e maddesi ile "işçinin, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya atmak gibi ..... " gerekçe göstererek işçilere işten ayrılış bildiriminin yapıldığı SMS ler göndermişlerdir. Pandemide işten atma yasağını delmek için KOD29 nasıl işveren tarafından işçiyi işten atmak için kullanıldıysa şimdi de SGK'nın yeni

kodları 4646-4857/25-II-e maddesi uyarınca hak arayan Türkiye işçisini işten atmak için işveren TPI Composite tarafından kötü niyetli bir şekilde kullanılması kabul edilemez.

TPI Composite fabrikalarında çalışan işçilerin mütevazı talepleri en az yüzde 15 zam yapılması, atılan tüm işçilerin geri alınması, ihtarnamelerin geri çekilmesi ve çalışılmayan günlerin ücret kesintilerinin yapılmaması, güvenli çalışma koşullarının sağlanması şeklindedir. TPI Kompozit Türkiye yönetiminin bir toplu sözleşme revizyonu talebi ve insana yakışır iş talepleri karşısında birdenbire işçileri kriminal olmakla suçlaması açık bir kötü niyetli davranıştır. TPI Kompozit Türkiye yönetimine Uluslararası Çalışma Örgütü ILO standartlarını ve yasaları hatırlatmak, Türkiye’de emekçilerin köle olmadığını uygulamalarınızla göstermek Bakanlığınızın sorumluluğu ve görevidir. Çalışma barışını bozan, hak ihlallerini gözden kaçırmak için işçiler için suç yaratma peşine düşen bu anlayış mahkûm edilmeli, işçilerin taleplerinin müzakere edilmesi sağlanmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- İzmir Sasalı ve Menemen’de serbest bölgede faaliyet gösteren rüzgâr türbini şirketi TPI Composite’te fabrikalarında çalışan yaklaşık 3500 işçinin talepleri ve yapmış oldukları grevleri bilginiz dahilinde midir?
- 2- Bakanlığınızca TPI Composite’te fabrikalarında çalışan ve anayasal hakları olan grev eylemini gerçekleştiren işçilerin bir kısmının yeni KOD29 olarak anılacak olan 4646-4857/25-II-e maddesi ile keyfi işten çıkarılmalara başvuran fabrika yönetimi hakkında herhangi bir idari ve cezai işlem yapılması düşünülmekte midir?
- 3- TPI Composite fabrikalarında çalışan işçilerin karşılaştıkları hak ihlallerinin sonlandırılmasına yönelik Bakanlığınızca herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?
- 4- İzmir Sasalı ve Menemen’de faaliyet gösteren rüzgâr türbini şirketi TPI Composite fabrikalarında çalışan işçilerinin çalışma koşullarına ilişkin yaşamış oldukları hak ihlallerine yönelik basında yer alan beyanları dikkate alınarak bölgeye iş müfettişi görevlendirmesi yapılmış mıdır? Yapılmadı ise nedeni nedir?
- 5- İzmir Sasalı ve Menemen’de faaliyet gösteren rüzgâr türbini şirketi TPI Composite’te fabrikalarında işçi sağlığı ve güvenliği koşulları en son hangi tarihte denetlenmiştir? Gerekli sağlık ve güvenlik önlemlerini yerine getirmeyen fabrikalara yaptırım uygulanmış mıdır?
- 6- Adı geçen fabrikada son 5 yıl içerisinde tozlu ve solunan kanserojen maddelerden kaynaklı; astım ve KOAH hastalığı ile ağır çalışma koşullarından dolayı bel fıtığı ve omuz çıkması sorunları yaşayan ve bu sebeple rapor alan kaç işçi bulunmaktadır? Bunlar meslek hastalığı sayılmış mıdır?

- 7- Türkiye genelinde birçok bölgede çeşitli sebeplerle işçi eylemleri ve grevleri gerçekleşmektedir. Bakanlığınızın bu eylem ve grevlere dair bir açıklaması veya taleplerin karşılanmasına yönelik herhangi bir girişimi olmuş mudur?
- 8- Tarafınızca enflasyonun bütün tahribatlarını her aşamada yapacağınız düzenlemelerle ortadan kaldıracığınızı, milletimize söz verdiğinizi, kimseyi, emekçilerimizi, çalışanlarımızı enflasyona ezdirmeyeceğinizi” belirttiğiniz açıklamalarınız doğrultusunda toplu sözleşmeleri de kapsayacak şekilde enflasyon oranında ücret iyileştirmelerini teşvik etmek üzere Bakanlığınızca yapılması planlanan bir düzenleme bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise bu düzenleme planı kamuoyu ile ne zaman paylaşılacaktır?
- 9- Bakanlık olarak güvenceli, insan onuruna yakışan iş, ücret ve sendikal hakların olduğu bir iş yaşamının gereklerinin yerine getirilmesi amacıyla herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 10- Bakanlığınızca işverenlerin işten atmak başta olmak üzere keyfi uygulamalarına olanak sağlayan, işçilerin yasaların hak aramaların önünde engel olarak bulunan ve işçileri mağdur eden başta 4857/25-II-e maddesi ile diğer işten atma gerekçelerine yol açan maddelerin işçi lehine düzenlenmesine yönelik bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?
- 11- İşten çıkarma yasağını delmek, tazminat ve işsizlik ödeneğini ödememek, meslek hastalıklarını ve iş kazalarını gizlemek, sendikasıylaştırmak gibi kötü niyetli amaçlarla 4857/25-II-e maddesi ile diğer işten atma gerekçelerine yol açan maddeleri hukuksuz ve keyfi olarak kullanan işverenlere yönelik Bakanlığınızca herhangi bir yaptırım uygulanmakta mıdır?
- 12- Sendikalaşmanın önündeki baskı ve engelleri kaldırmak konusunda Bakanlığınızca ne tür önlemler alınmıştır?
- 13- Emekçilerin maaşlarında enflasyon oranında bir iyileştirme yapma planınız var mıdır?
- 14- Her 3 ayda bir asgari ücreti enflasyon oranında artırma konusunda bir çalışmanız var mıdır?
- 15- Bakanlığınız, emekçilerin sendika hakkını, toplu iş sözleşme hakkını, grev hakkını güvence altına almak, sendikal hak ve özgürlükleri genişletmek üzere yasalarda ve uygulamada düzenlemeler yapmayı planlamakta mıdır?